JAARVERSLAG 2018

HOSPICE NOCTURNE

www.hospicenocturne.nl

HOSPICE
NOCTURNE

Colofon
Dit jaarverslag is een uitgave van
de Stichting Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg Culemborg (VPTZ)

Hospice Nocturne
Gershwinhof 10
4102 DK Culemborg
Telefoon 0345 514461
info@vptzculemborg.nl
www.vptzculemborg.nl

Redactie: Joanneke van Aller
Ontwerp en opmaak: Studio Bassa
Fotografie: Louis van Oort,
John Verhagen, Magda Adema
Met dank aan:
- Mia ter Haar (MtH)
- Astrid Lucassen (AL)
- Rudy Span (RS)
- Egbert Ausems (EA)
- Ria van Pelt (RvP)
- Jaap van Oort (JvO)

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van het Hospice Nocturne van de VPTZ te Culemborg. Hospice Nocturne staat open voor inwoners van Culemborg, Beusichem, Zoelmond, Asch, Tiel, Geldermalsen en Ravenswaaij. Maar ook naaste familieleden en verwanten van deze inwoners, die elders wonen, kunnen worden opgenomen. Elke geloofsovertuiging is welkom en wordt gerespecteerd. Er wordt aandacht besteed aan zorg voor mensen die niet meer kunnen genezen en welke mogelijkheden er dan zijn om zo goed mogelijke kwaliteit van leven te behouden, tot het einde. Deze zorg kan zowel in het Hospice als thuis geboden worden.

U ziet wel in het nieuws: er is de laatste jaren veel meer aandacht gekomen voor deze laatste levensfase van ongeneeslijke zieke mensen. Die aandacht is vooral gericht op het verbeteren van de kwaliteit van leven. Dat gaat van betere pijnbestrijding tot meer faciliteiten bieden, zoals flexibel inspelen op wensen van gasten rond eten en nog eens op pad gaan.

Met dit verslag leggen we verantwoording af over ons werken in 2018 en de resultaten daarvan. We hebben hiervoor diverse betrokkenen, coördinatoren en vrijwilligers, aan het woord gelaten over hun ervaringen in 2018 en hun ambities voor de toekomst. Het motto "ER ZIJN, als het sterven dichterbij komt" blijft daarbij vooropstaan.

Het jaarverslag is niet enkel een toelichting op de financiële beleidsvoering, maar geeft ook zicht op de ontwikkelingen die in 2018 hebben plaatsgevonden. Het was een roerig en zwaar jaar, vooral door de ziekte en het overlijden van een van de oprichters en vormgevers van het huidige Hospice, Marianne Slootman. Daarnaast was er het ook een vreugdevolle gebeurtenis: het 20-jarig bestaan, waar we kort op terugblikken.

Het jaarverslag is geschreven in het kader van zowel de horizontale verantwoording richting de diverse betrokkenen bij het Hospice zoals de medewerkers, vrienden, samenwerkingspartners, zorginstellingen en -verenigingen, bevriende stichtingen, gemeentes, steunfondsen, leveranciers en sponsoren, als de verticale verantwoording richting de subsidieverstrekkers, de overheid. Het jaarverslag 2018 bevat een compacte samenvatting van de jaarrekening.

Ik wens u veel leesplezier,

Joanneke van Aller (Secretaris)

INHOUD

1	Historische schets	**5**
2	Bestuur en vrienden	**7**
3	Medewerkers	**9**
	a. Coördinatoren	**9**
	b. Vrijwilligers	**11**
4	Samenwerking met instanties	**15**
5	Gasten	**17**
6	2018: een roerig jaar!	**19**
6.1	Marianne Slootman	**19**
6.2	20-jarig jubileum	**19**
6.3	Professionalisering	**20**
6.4	Nieuwe vrijwilligers	**21**
6.5	PR en werving	**21**
6.6	Hospice en thuishulp	**21**
7	Feiten en cijfers:	**23**
7.1	Jaarrekening 2018 verkorte versie	**23**
7.2	Inzet vrijwilligers	**24**
7.3	Overige weetjes	**24**
8	Blik op de toekomst	**25**
9	Slotwoord	**27**

1. HISTORISCHE SCHETS

Mia ter Haar en Marianne Slootman ontmoetten elkaar in 1997 bij een cursus 'Hulp aan Rouwenden' van de Stichting Welzijn Ouderen Culemborg (SWOC). Samen hebben ze daarna, in 1998, de Terminale Zorg in Culemborg opgericht, aanvankelijke een groep vrijwilligers voor hulp aan huis. Ze zijn cursussen van de VPTZ Nederland gaan volgen, een tiental vrijwilligers gaan werven en opleiden en ze hebben een bestuur bijeengehaald. Ze kregen financiële steun van de Lions, waardoor er in 2001 een 'echt' hospice, met één bed in een aanleunwoning naast de Kulenburg gestart kon worden. In 2010 werd het huidige Hospice aan de Gershwinhof betrokken. Een mooie ruimte met de mogelijkheid om drie gasten te ontvangen met de inzet van een vijftigtal vrijwilligers.

"Het hospice aan de Gershwinhof was Marianne haar 3e kind"

Mia ter Haar

Hieronder een overzicht van het aantal gasten en de verblijfsduur van de afgelopen 8 jaar.

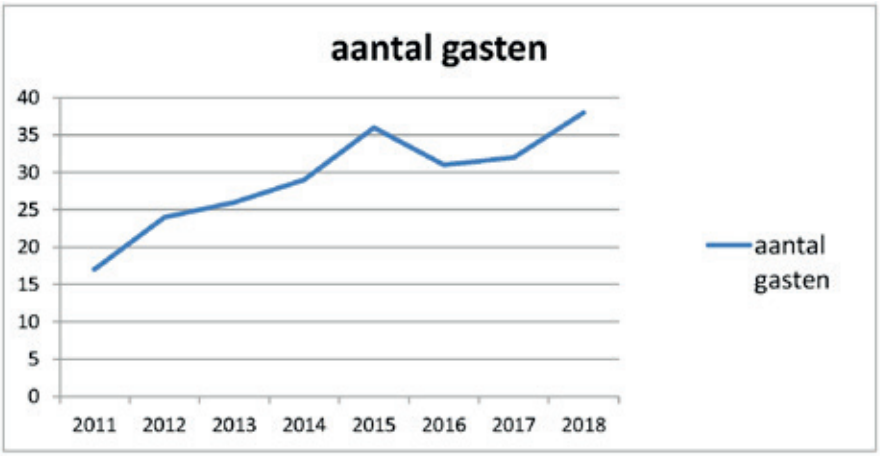

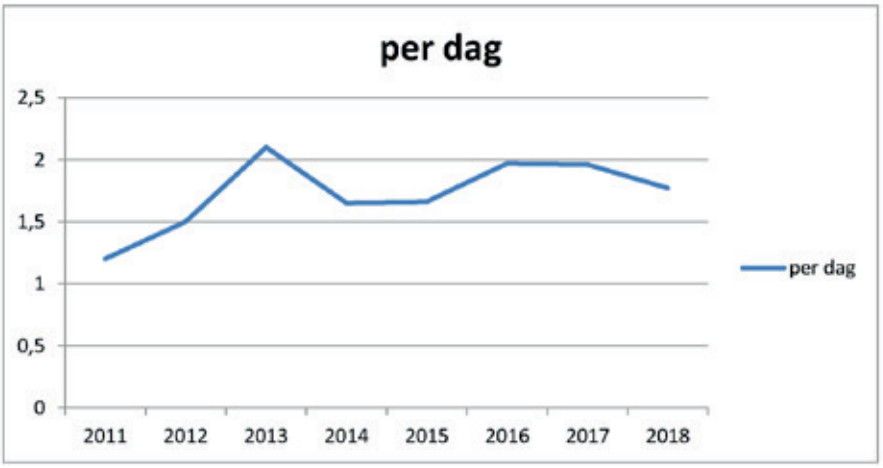

Het aantal gasten is in 2018 wederom toegenomen. Het wordt steeds drukker. Soms is de ene gast nog maar net overleden of de volgende is al in aantocht. Dit wordt door een aantal vrijwilligers wel eens als jachtig ervaren. Daarbij lijkt de duur van het verblijf korter te worden. Dat betekent zowel praktisch als emotioneel een grotere belasting voor de medewerkers.

2. BESTUUR EN VRIENDEN

2.1 Samenstelling Bestuur aanvang 2018

F. Ton	voorzitter	sinds: 01 maart 2014
R.Y. Schouten	penningmeester	sinds: 01 januari 2007
L. ten Cate	secretaris	sinds: 01 september 2017
J.J.A.M. van Dongen	lid	sinds: 01 september 2017
J.H.P. van de Water	lid	sinds: 01 juli 2009
W.J.M. Dehing	lid	sinds: 01 januari 2011

L. ten Cate is eind 2018 afgetreden. In haar plaats is gekomen: J.M.E. van Aller

2.2 Samenstelling bestuur Stichting Vrienden van het Hospice

R. van Schelven,	voorzitter
P. Otten,	secretaris
S. Severens,	penningmeester
J. Krediet,	lid
H. Wichgers,	lid
F. Ton	lid

“Doen wat belangrijk is, ook op de achtergrond”

Mia ter Haar

3. MEDEWERKERS

a. Coördinatoren:

De rol van coördinator is cruciaal in een organisatie als Nocturne. Dat wordt door veel vrijwilligers aangegeven. Zowel het koppel Mia en Marianne als het koppel Mia en Astrid waren en zijn onderling zeer verschillend en daardoor heel aanvullend. Men ziet dit als van onschatbare waarde. "Door de verschillende karakters zijn mooie dingen ontstaan" (EA). De coördinatoren zorgen voor de goede opvang van de vrijwilligers, ook onderling. Zij bevorderen de onderlinge solidariteit en saamhorigheid met elkaar. De vrijwilligers vormen met de coördinatoren tezamen een stevig team.

Hoe doen zij dat?
Mia ter Haar:
"Belangstelling tonen, zaken in de openheid brengen, bespreekbaar maken, leren van conflicten, de mensen nemen zoals ze zijn, leren zaken bij de ander te laten, vertrouwen hebben en geven en vooral geen hiërarchische instelling hebben. Mensen mogen zich veilig en op hun gemak voelen. We doen het samen. Er is veel persoonlijk contact. Doen wat belangrijk is, ook op de achtergrond. De juiste manier vinden om met mensen om te gaan, intunen op sfeer".

Mia doet dit werk nu al 20 jaar, vanaf het begin van de VPTZ in Culemborg. Zij houdt van haar werk en heeft het altijd met veel gedrevenheid en betrokkenheid gedaan. Zij vindt het waardevol o.a. omdat "het sterven bij het leven hoort"

Astrid Lucassen:
"Veel praten, veel delen en sparren met de vrijwilligers. Rust en overzicht bewaren. Flexibel zijn".
"Doordat Marianne in 2018 weer ziek werd waren we genoodzaakt veel meer te delegeren naar de vrijwilligers. Dit heeft het Hospice een extra inpuls gegeven. Er zijn nu meer zelfsturende groepen. Oude werkgroepen zijn weer opgeschud en nieuwe zijn opgericht".

Astrid was vrijwilliger vanaf 2011 en heeft vanaf 2017 al voor Marianne vervangen. Ze houdt van haar werk want "Je doet ertoe, het is uitdagend, je moet veel schakelen. Het mogen omgaan met verschillende gasten, families en vrijwilligers"

Er zijn nu werkgroepen voor:

- Huishouden en hygiëne
- Bibliotheek
- Koken
- Intervisie
- Thema-avonden
- Interieur
- Kerst
- Nieuwsbrief
- Voorbereiden cursus en opleiden vrijwilligers
- PR en werving vrijwilligers
- Nieuw onderkomen
- Complementaire Zorg
- Privacy Regeling
- Terras (i.o.)

De deelname aan werkgroepen heeft vrijwilligers enorm betrokken. “Zij nemen nu meer het voortouw, hetgeen een mooie ontwikkeling is. Met zijn allen houden we het hospice draaiend. Het is een sterk team. Het hele jaar zijn er geen uitvallers geweest. Pas aan het eind hebben we afscheid van een paar genomen. Er zijn maar liefst 12 vrijwilligers gestart dit jaar!”

Joke van den Hurk en Rudy Span, twee vrijwilligers van het eerste uur, al 20 jaar werkzaam.

b. Vrijwilligers

VPTZ-Culemborg is een vrijwilligersorganisatie en het zijn dan ook de vrijwilligers die de feitelijke invulling geven aan onze doelstelling: *Het verlenen van zorg en ondersteuning aan terminale patiënten en hun familie en/of verzorgers. Dit kan zijn in de thuissituatie en in het hospice.*

De vrijwilligers bepalen samen met de coördinatoren op welke manier de doelstelling wordt gerealiseerd. Het streven is gericht op een bestand van minimaal 50 vrijwilligers. De werving van vrijwilligers blijft een zeer belangrijk aandachtspunt. Het streven is hierbij inmiddels een wat lagere gemiddelde leeftijd te krijgen.
Een aantal vrijwilligers is geïnterviewd t.b.v. dit jaarverslag om zo van binnenuit de verhalen en ervaringen te leren kennen.

Wat spreekt de vrijwilligers nu zo aan in dit werk"?
Verschillende vrijwilligers hebben een achtergrond uit de zorg, maar ook van daarbuiten zie je zeer betrokken mensen. Elk heeft zo zijn eigen talenten, ervaringen en interesses en daarmee mogen ze zich ook profileren. "Je wordt gezien en gewaardeerd in je kracht". De een is ervaren verpleegkundige en kan collega vrijwilligers helpen om te gaan met de zeer uiteenlopende gasten, families en collega vrijwilligers.

“Never a dull moment. Ik vind het een eer om dit werk te mogen doen”

Jaap van Oort

De ander kan weer met aromatherapie of massages veel betekenen voor de gasten. Weer een ander is de ‘pannenkoekenzuster’ omdat ze zo heerlijk voor de familie en ook de gasten een nostalgische en huiselijke pannenkoek weet te bakken. Zo zijn er ook vrijwilligers die betrokken zijn op de PR, of van zingen houden en de gast muzikaal kunnen ondersteunen. Er is een kookploeg, die thuis kleine hapjes voorbereidt en invriest, opdat de gasten keuze hebben. De diversiteit van talenten is enorm. Aandacht voor de religieuze achtergrond van de gast is er ook bij een aantal vrijwilligers. Dit kan goede en passende troost bieden.

Een aantal quotes:
“De variëteit van het werk is groot. Je voelt de liefde, je wordt dichtbij de mensen betrokken in een heel cruciale fase van hun leven” (JvO).
“Het is heel persoonlijk, Je hoort ergens bij” (RS)
“De zingeving in je leven.” “De dood zachter willen maken” (EA)
“Je doet ertoe. Je maakt het verschil” (AL)
“Je leert heel erg veel, zowel qua kennis als ook in vaardigheden, zoals het omgaan met heel verschillende mensen.” (RS)
“De een werkt graag samen, de ander juist liever alleen. Beiden kan”. (RS)
“Het brede spectrum aan bezigheden en contacten maakt het zo boeiend” (EA)
“Er is geen onderscheid tussen de mensen. We hebben gasten van dakloze tot miljonair” (EA)
“Het gaat niet alleen om de gast, maar ook om de familie eromheen” (EA)
“Het vrijwilligers team is een fijne ploeg mensen, zonder achterklap of gedoe” (RvP)
“Super, om mensen in hun laatste levensfase te kunnen ondersteunen”(RvP)

Wat vraagt dit werk van je?

- Het vraagt nabijheid met behoud van distantie.
- Flexibiliteit en geduld.
- Verantwoordelijkheidsgevoel, zeker als je ook achterwacht wil doen.
- Je handen uit de mouwen willen steken. Nergens te beroerd voor zijn.
- Oog hebben voor controverses en de kunst van het aansluiten verstaan.
- Dienstbaar kunnen zijn.
- Nieuwe dingen willen leren. Open staan en tolerant zijn.

Wat is het werk niet?

- Het is beslist niet "eng" en ook niet saai!
- Het is geen stervensbegeleiding. Het is vaak afwachten of je hierin wat mag en kunt betekenen voor de gast.

Sommige vrijwilligers werken wekelijks volgens een vast rooster. Anderen zijn juist flexibel en vullen in wat hun het beste schikt. Zoals in de laatste Antenne stond: "De vrijwilliger als rugzaktoerist of als georganiseerd reiziger". Beide varianten zijn zeer praktisch en helpend voor de organisatie.
Een prachtig ritueel is het uitgeleide doen van een overleden gast. Het biedt vrijwilligers de mogelijkheid afscheid te nemen van een gast waar ze intensief mee hebben opgetrokken en het geeft de familie ondersteuning bij het afscheid. Een mooi gedicht, een warme toespraak, de brandende kaarsjes, het mooie zelfontworpen baarkleed en alle aanwezige betrokkenen vormen tezamen een waardige ceremonie.

“Het is mijn best betaalde baan ooit”

Egbert Ausems

4. SAMENWERKING MET INSTANTIES

Gelukkig is er veel samenwerking met instanties in de omgeving.
Zo wordt er samengewerkt met:

- De thuiszorginstellingen: **RIVAS** en **STMR**
- Huisartsen uit Culemborg, Tricht en Beusichem
- Het **Netwerk rivierenland**: Zaltbommel, Tiel, Geldermalsen en Neerijnen. 5 à 6x per jaar komen ze samen.
- **TRAZOR** (TRAnsmuraal ZOrgnetwerk Rivierenland), samenwerkingsverband van zorgcentra en ziekenhuis rivierenland
- **ElkWelzijn**, de welzijnsorganisatie van Culemborg

“Overlijden is omgekeerd geboren worden”

Ria van Pelt

5. GASTEN

De diversiteit van de gasten is groot. De leeftijd varieert van midden 30 tot ver in de 90. Van sociaal zwakkere milieus tot zeer welgestelden. Doordat er vanuit heel verschillende culturen gasten komen wordt er van de vrijwilligers en coördinatoren openheid gevraagd om het ook hen zoveel mogelijk naar de zin te maken. Deze uitdaging wordt als zeer positief ervaren.

De ervaringen van de gasten die we horen zijn buitengewoon lovend. Het is zelfs zo dat soms gasten weer opknappen door de liefde, warmte en de aandacht die ze in het Hospice ontvangen en weer even naar huis kunnen gaan of naar een verpleeghuis. In 2018 gebeurde dat bij drie gasten.
Lopende het jaar 2019 hopen we wat gasten expliciet te mogen spreken over hun ervaringen in het Hospice. Hoe ervaren ze b.v. het feit dat ze te maken hebben met een grote variëteit aan vrijwilligers en thuiszorg?
In 2018 waren er weer een paar onvergetelijke gasten aanwezig in het Hospice, waaronder een zeer bijzondere gast die er bijna een half jaar geweest is en waar iedereen dol op was. Zij was gedurende haar leven zelf een 'Florence Nightingale' geweest. Tevens waren er een paar bijzondere thuissituaties, waar vrijwilligers mochten ondersteunen.

“Later belt net aan, maar ik heb de deur niet opengedaan. Later wacht buiten maar even, ik ben hier binnen nog niet klaar met leven.”

Lars van der Werf

6. 2018 EEN ROERIG JAAR!!

2018 wordt door iedereen gezien als een roerig en veelbewogen jaar, waarin veel veranderingen hebben plaatsgevonden. Er is veel beweging geweest en er wordt nu weer met een frisse blik tegen de zaken aangekeken. Hieronder volgen een aantal zaken waar de veranderingen het meest zichtbaar waren.

6.1 Marianne Slootman

Het was vooral een roerig jaar door de ziekte en het overlijden van Marianne Slootman in oktober. Als coördinator van het eerste uur was zij samen met Mia ter Haar de drijvende kracht in het Hospice. Er wordt met veel waardering over haar gesproken: verbindend, stimulerend, altijd hartelijk, altijd belangstellend, “een vrouw met passie en charisma”. Een vrouw met humor en enthousiasme. “Je moet in het leven zelf de slingers ophangen” was een van haar uitspraken, hetgeen ze vaak in praktijk bracht. Zo ook in de bundel die ter gelegenheid van het 20-jarig jubileum uitkwam. Daar plaatste zij nog een gedicht (zie hiernaast). Zij was nog niet klaar met leven, gaf ze zelf aan, maar de medewerkers hebben helaas toch afscheid van haar moeten nemen. Dit afscheid was waardig, zorgvuldig, doordacht en respectvol. Men kijkt er goed op terug.

6.2 20-jarig jubileum

Op 12 december is het 20-jarig jubileum van de VPTZ te Culemborg groots gevierd met een gezellig samenzijn en een diner in “Het Huis van de Stad.”, het voormalig stadhuis. Op stijlvolle en sfeervolle wijze werd teruggeblikt op het afgelopen jaar, de afgelopen jaren en gezellig met elkaar de maaltijd genoten. Ook werden alle overleden gasten en Marianne Slootman herdacht.

Verschillende jubilarissen werden even met bloemen in het zonnetje gezet. De beide coördinatoren ontvingen daarbij nog een bijzonder beeldje met een mooie tekst.
Er waren veel lovende woorden voor de wijze waarop zij er voor het Hospice en de vrijwilligers waren het afgelopen roerige jaar.
Na afloop kreeg iedereen naast een kerstpakket en wijn ook het prachtige jubileumboekje mee met bijdragen van een kleine 30 medewerkers.

6.3 Professionalisering

Er wordt op diverse manieren gewerkt aan de professionalisering van zowel de coordinatoren als vrijwilligers en bestuur. Men is gretig om te leren. Een aantal vrijwilligers geeft aan veel geleerd te hebben in 2018 en enorm te zijn gegroeid. Een greep uit de mogelijkheden:

- Alle nieuwe vrijwilligers volgen de introductiecursus van 6 of 7 avonden met o.a. kennismaken, palliatieve zorg, omgaan met de dood, thuiszorg en praktisch werk, euthanasie en palliatieve sedatie. Deze cursus wordt intern gegeven.
- Er wordt geleerd van elkaar in intervisie groepen, maar ook daarbuiten bij het samenwerken en de overdracht. Tevens zijn er vieringen zoals met Kerst en bij de uitgeleides van de gasten.
- Er zijn elk jaar een vijftal thema-avonden voor de vrijwilligers en bestuursleden. Gemiddelde bezetting is zo'n 25 mensen.
- Er worden door coördinatoren en vrijwilligers trainingen en congressen gevolgd van de VPTZ Academie Nederland
- Er zijn diverse contacten met en bezoeken aan andere hospices waar ervaringen gedeeld worden.
- Er zijn cursussen van ElkWelzijn in Culemborg gevolgd.
- Via de bladen die uitgereikt worden zoals Nieuwsbrieven, Antennes (blad van de VPTZ) en PAL (blad van de palliatieve zorg), komt men ook aan informatie en nieuwe ideeën

6.4 Nieuwe vrijwilligers

Dit jaar is er een recordaantal van maar liefst 12 vrijwilligers bijgekomen. Voor het eerst was er even sprake van een wachtlijst. Werving blijft wel een punt van aandacht. Zeker als we in de toekomst naar een iets groter Hospice willen gaan.

6.5 PR en werving

Veel vrijwilligers komen af op een oproep in de krant. Dit werkt goed. Verder komen er vrijwilligers bij door mond-tot-mond reclame en de open (mid)dagen. “Er zou veel meer gebruik gemaakt kunnen worden van de sociale media en Internet”, aldus Egbert Ausems, lid van de PR cie.
Er waren 2 open (mid)dagen (mei en oktober) en een “Pop-Up winkel” van ElkWelzijn in September waar we ook stonden.

6.6 Hospice en thuishulp

In 2018 is er wederom minder beroep gedaan op de thuishulp. Bij een vijftal mensen hebben er vrijwilligers thuis ondersteund in de laatste fase. Wellicht zal dit aantal in de toekomst weer toenemen, wanneer er te weinig plaatsingsmogelijkheden zijn in het Hospice zelf. Verschillende vrijwilligers geven aan dit werk graag te doen, o.a. omdat de mensen zich in hun eigen thuissituatie het prettigst voelen.

7. FEITEN EN CIJFERS

7.1 Jaarrekening 2018 - Verkorte versie

Opgesteld door: R.Y. Schouten
Op 14 feb 2019 gecontroleerd door: F. Ton en J. van Aller
Goedgekeurd door het bestuur d.d. 03-04-2019

Baten en Lasten (in euro's)

Baten		***Lasten***	
Ontvangen subsidie VWS	112.364,01	Salariskosten	63.666,08
Donaties div fondsen	0,00	Verzekeringen	790,70
Donaties familie e.a.	2.175,00	Reiskosten	1.435,00
Betalingen gasten	19.770,00	Werving / scholing	11.666,61
		Algemene kosten	7.565,72
		Reservering	9.000,00
		Kosten Hospice	33.626,82
	134.309,01		**127.750,93**
Exploitatie saldo	**6.558,08**		

Balans (in euro's)	**2017**		**2018**	
Activa				
Vaste activa				
Inrichting Hospice	5.000,00		0,00	
Liquiditeiten				
Rabobank Rekening Courant	34.609,31		21.167,39	
Rabo Spaarrekening	57.581,30		86.633,12	
Passiva				
Vermogen				
Eigen vermogen		97.190,61		107.800,51
Totaal	**97.190,61**	**97.190,61**	**107.800,51**	**107.800,51**

7.2 Inzet Vrijwilligers

In cijfers uitgedrukt ziet de inzet van de vrijwilligers in 2018 er als volgt uit.
Inzet vrijwilligers in uren:

Thuis	95	(99 in 2017 / 182 in 2016)
Hospice	7360	(5938 in 2017 / 6832 in 2016)
Totaal	7455	(6037 in 2017 / 7014 in 2016)

7.3 Overige Weetjes

- In het verslagjaar heeft het bestuur 5x vergaderd.
- Vanwege vervanging van coördinator M. Slootman is A. Lucassen als vervanger benoemd, begin 2018 nog voor 0,3 fte en per 1-3-2018 voor 0,2 FTE. Eind 2018 is het arbeidscontract vanwege het overlijden van mevr. Slootman omgezet in 0,5 FTE. De FTE voor mevr. Ter Haar is ook omgezet naar 0,5 FTE.
- Er zijn lopende dit jaar geen vrijwilligers vertrokken. Aan het eind zijn er 3 vertrokken. 12 nieuwe vrijwilligers hebben zich in 2018 aangemeld.
- In 2018 hebben we 38 gasten gehad en 608 gastverblijfdagen (elke dag dat een gast aanwezig is) en 5 thuiszorg patiënten
- Dit komt neer op een gemiddeld verblijf van 16,9 dagen verblijf. 1,77 gasten per dag gemiddeld
- Er waren 28 dagen leegstand met name rond de zomer.
- 13 maal was er een plaatsingsverzoek dat niet gehonoreerd kon worden omdat het Hospice vol zat.
- De gemiddelde leeftijd van de gasten was 75,2 jaar.

8. BLIK OP DE TOEKOMST

In 2018 zijn er ook nadere plannen gegroeid voor de toekomst. Er is behoefte aan een nieuw en groter hospice. Het huidige groeit uit zijn jasje, zeker bij 3 gasten. Door de bekendheid, door vergrijzing, door verwijzingen van huisartsen en ziekenhuizen, én door bezuinigingen in zieken- of verpleeghuizen wordt de vraag naar een hospice steeds groter. Dat merken we ook op landelijke bijeenkomsten. De kunst is wel om het geen "instelling" te laten worden, maar een 'bijna thuisplek' te laten blijven.

De wensen voor de toekomst die zoal genoemd zijn:

- Bij voorkeur een nieuw gebouw op een mooie plek, waar gasten ook naar buiten kunnen. Het liefst tweemaal zo groot, maar niet tè groot. Een gebouw voorzien ook van verschillende kantoor/overlegruimtes en een grote gemeenschappelijke huiskamer.
- Een plek met reuring mag, zoals nu bij de school. Stilte hoeft niet. Wel parkeergelegenheid in de buurt. Een tuin erbij met terras.
- Een vertrouwenspersoon aanstellen.
- Nog meer zelfstandige commissies zoals nu al de PR-cie.
- Kwaliteitszorg staat nu nog in de kinderschoenen. Evaluaties e.d. worden veel ad hoc gedaan. Er zijn in 2018 2 evaluatiebijeenkomsten geweest die bezocht werden door gemiddeld 14 vrijwilligers. Wanneer men weer wat ruimer in de tijd zit wordt evalueren van kwaliteit grondiger opgepakt en komt er een structureel jaarlijks evaluatie van de vrijwilliger met een coördinator.
- Thuiszorg meer bundelen. Nu zijn er soms 6 thuiszorgers tegelijk aan het werk in het Hospice voor 3 gasten.
- Thuishulp van vrijwilligers mag weer nieuw leven ingeblazen worden. Het dreigt nu onder te sneeuwen, maar kan door overbezetting van het Hospice weer noodzaak zijn. Een aantal vrijwilligers vindt het thuiswerk juist bijzonder prettig om te doen.
- De PR mag steviger. Een website die staat! Gebruik van social media. Meer open middagen in het jaar. De bekendheid doen groeien. Meer lobbyen en fondsen werven. "Het hospice mag net zo bekend zijn als de Fransche School, ook bij de gemeente". (EA)

“Je hoeft niet sterk te zijn om iets vast te houden. maar je moet wel sterk zijn om los te laten.”

9. SLOTWOORD

Zonder de betrokkenheid, de kundigheid en het enthousiasme van onze vrijwilligers zou de opzet zonder inhoud blijven. Het bestuur spreekt haar grote dank en waardering uit aan de coördinatoren en alle vrijwilligers voor de inspanningen die zij zich getroosten om er te zijn voor medemensen in hun laatste levensfase. Met name het jaar 2018 zal in het geheugen gegrift blijven als zwaar maar heel bijzonder.